

مأنده‌های فرهنگی

مؤلف: داود حاجی ناصری

(محقق: نجانی)

www.ketab.ir

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

سرشناسه	: حاجی ناصری، داود، ۱۳۳۲
عنوان و نام پدیدآور	: مائده‌های فرهنگی / نویسنده داود حاجی ناصری (محرر زنجانی)
مشخصات نشر	: تهران، آرون، ۱۴۰۳
مشخصات ظاهری	: ۹۷۸ ص.
شابک	: ۹۷۸ - ۶۲۲ - ۳۱۷ - ۱۹۸ - ۶
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیپا
موضوع	: فرهنگ اسلامی - مطالب گونه‌گون - احادیث - جنبه‌های قرآنی
موضوع	: Culture, Islam- Miscellanea- Hidiths - Quranic teaching
رده‌بندی کنگره	: DS۳۵ / ۶۲
رده‌بندی دیوبی	: ۹۰۹ / ۰۹۷۶۷۱
شماره کتابخانه ملی	: ۹۶۱۵۱۸۶

مائده‌های فرهنگی

www.ketab.ir

مؤلف: داود حاجی ناصری

ناشر: انتشارات آرون

چاپ اول: ۱۴۰۳

چاپ صدف: ۵۰ نسخه

۹۸۰,۰۰۰ تومان

نشانی: میدان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان وحید نظری

نرسیده به خیابان منیری جاوید، پلاک ۱۰۵، واحد ۳، تلفن: ۵۱ - ۶۶۹۶۲۸۵۰

ایمیل: arvannashr@yahoo.com وبسایت: www.arvannashr.ir

شابک ۹۷۸ - ۶۲۲ - ۳۱۷ - ۱۹۸ - ۶

إِذْ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ يَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ هَلْ يَسْتَطِيعُ رَبُّكَ أَنْ يُنْزِلَ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ قَالَ اتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ * قَالُوا نُرِيدُ أَنْ نَأْكُلَ مِنْهَا وَنَطْمِئِنَّ قُلُوبُنَا وَنَعْلَمَ أَنْ قَدْ صَدَّقْتَنَا وَكَوْنٍ عَلَيْهَا مِنَ الشَّاهِدِينَ * قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا انْزِلْ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ تَكُونُ لَنَا عِيدًا لِأَوَّلِنَا وَآخِرِنَا وَآيَةً مِنْكَ وَارْزُقْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ * قَالَ اللَّهُ إِنِّي مُنْزِلُهَا عَلَيْكُمْ فِي غَمَقٍ يَكْفُرُ بَعْدُ مِنْكُمْ فَإِنِّي أُعَذِّبُهُ عَذَابًا لَا أُعَذِّبُهُ أَحَدًا مِنَ الْعَالَمِينَ * (آیات ۱۱۲-۱۱۵، سوره مائده)

ترجمه:

* (یاد آر) هنگامی که حواریین گفتند: ای عیسی بن مریم آیا خدای تو تواند که برای ما از آسمان مائده‌ای فرستد؟ عیسی در جواب گفت: اگر ایمان آورده‌اید از خدا بترسید (و شک در قدرت خدا نکنید).

* گفتند: می‌خواهیم هم از آن مائده آسمانی تناول کنیم و هم دلهای ما مطمئن شود و هم به راستی عهدهای تو پی بریم و بر آن (به مشاهده) از گواهان باشیم.
* عیسی بن مریم گفت: «خداوند! ای پروردگار ما! از آسمان مائده‌ای بر ما نازل کن؛ تا عیدی برای اول و آخر ما و نشانه‌ای از تو باشد و به ما روزی ده؛ تو بهترین روزی‌دهندگان».

* خدا گفت: من آن مائده را برای شما می‌فرستم، ولی هر که بعد از نزول مائده کافر شود وی را عذابی کنم که هیچ یک از جهانیان را چنان عذاب نکنم.

مولوی گوید:

مآنده از آسمان درمی‌رسید بی‌صداع و بی‌فروخت و بی‌خرید
در میان قوم موسی چند گس بی‌ادب گفتند: کو سیر و عدس؟
منقطع شد نان و خوان از آسمان مانند رنج زرع و بیل و داسمان
باز عیسی چون شفاعت کرد حق خوان فرستاد و غنیمت بر طبق
باز گستاخان، ادب بگذاشتند چون گدایان زله‌ها برداشتند
لابه کرده عیسی ایشان را که این دائم است و کم نگردد از زمین
بدگمانی کردن و حرص آوری کفر باشد پیش خوان مهتری
زان گدارویان نادیده ز آبر در رحمت بر ایشان شد فراز
ابر برناید پی منبع زکات و زنا، افتد و با اندر جهات
هرچه بر تو آید از طعام و غم آن ز بی‌باکی و گستاخی هم
هر که بی‌باکی کند در راه گوسای رهن مردان شد و نامرد، اوست
از ادب پر نور گشته است این فلک و راداد معصوم و پاک آمد ملک
بد ز گستاخی، کسوف آفتاب شد عزازیل و جرات، ردباب

و نیز همو گوید:

أَمَّتِ أَحْمَدُ كَمَا هَسْتُمْ أَزْ كِرَامٍ تَأْقِیَامَتْ هَسْتْ بَاقِیْ أَنْ طَعَامِ
چون آبیت و عیند ربی فاش شد یطعم و یسقی کنایت ز آش شد

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فهرست مطالب

۱۹	مقدمه
۲۰	فرهنگ چیست؟
۲۱	تعریف فرهنگ
۲۳	فصل اول: اربعین
۲۳	چهل حدیث
۲۴	این قولویه کیست؟
۲۵	روایات
۲۶	ابن خَجر عسقلانی کیست؟
۲۷	تعریف احادیث مرفوع، مُرسل، مقطوع و موقوف چیست و چه تفاوتی با یکدیگر دارند؟
۲۷	پاسخ اجمالی
۲۷	پاسخ تفصیلی
۲۸	ده حدیث در خصوص «من حفظ أربعین حدیثاً»
۳۰	در خصوص کتاب "عوالی الالکی" و مؤلف آن
۳۴	جاری شدن چشمه‌های حکمت از قلب بر زبان
۳۴	مفهوم حکمت
۳۴	معنای حکمت
۳۵	تحلیل معانی
۳۵	دو حدیث در مورد عدد چهل یا اربعین
۴۱	سؤال از پیامبر(ص) در مورد حکم شراب، مُسکر و قمار
۴۳	در ذکر مفاسد شرب خمر و قمار است
۴۴	شعری از سیمین بهبهانی و جوابیه میثم صفریور
۴۵	زندگی‌نامه سیمین بهبهانی
۴۵	جوایز مهم

۴۶	شعر سیمین بهبهانی
۴۶	جوابیه میثم صفربور
۴۸	وقتی شخصی در حال مستی امام جماعت می‌شود و سوره را به غلط می‌خواند
۵۱	در عدد نجاسات است
۵۵	زندگی نامه آیت‌الله سید محمد کاظم طباطبایی یزدی صاحب العروة الوثقی
۶۴	فهرست تعدادی از حواشی
۶۸	فهرست یک دوره کامل فقه در کتاب عروة الوثقی
۶۹	درباره حواشی بر عروة الوثقی
۶۹	نیم نگاهی به شرح غروه توسط آیت خدا، سید محسن حکیم
۷۱	شعری زیبا از علامه طباطبایی (قدس سره)
۷۴	رنج بی حساب
۷۵	چرا شعر "کیش مهر" را آورده و درج کردم؟
۷۶	نعمت‌های ظاهری و باطنی!
۷۹	کسانی که در مورد خدا بدون علم مجادله می‌کنند
۷۹	اسطوره چیست؟
۸۰	وقتی به آنان گفته می‌شود: کتاب خدا پیروی کنید، گویند: "ما از راه پدرانمان تبعیت می‌کنیم" ۸۰
۸۱	و من یسلم وجهه الی الله و هو محسن بعد استمسک بالعروة الوثقی و الی الله عاقبه الامور ۸۱
۸۲	تفسیر آیات ۲۳ و ۲۴ از سوره لقمان ۸۲
۸۳	آیت الله حاج شیخ عباس قمی ۸۳
۸۶	ذکر دو نکته ۸۶
۸۸	حالات شیخ عباس قمی از زبان آیت الله حاج آقا موسی شبیری زنجانی ۸۸
۸۹	سفارش شیخ عباس قمی ۸۹
۸۹	اثر خواندن فاتحه برای مجلسی ۸۹
۸۹	کتابی درباره مرحوم مجلسی ۸۹
۹۰	مولا محمد تقی مجلسی ۹۰
۹۰	حاج شیخ عباس قمی (رحمه الله) (م ۱۳۵۹ ق) ۹۰
۹۱	استشفا به خط شهید ثانی ۹۱
۹۱	شهید ثانی کیست؟ ۹۱
۹۴	شهید اول کیست؟ ۹۴
۹۶	مشایخ و اساتید از اهل سنت ۹۶
۹۸	ارتباط با اهل سنت ۹۸
۹۸	ارتباط با سرمداران خراسان ۹۸
۹۹	شهید اول و مسئله حکومت ۹۹
۹۹	کتاب‌شناسی ۹۹
۱۰۰	لقب فقیهان شیعه ۱۰۰
۱۰۰	شهدای پنجگانه ۱۰۰
۱۰۱	شهید اول ۱۰۱
۱۰۱	شهید ثانی ۱۰۱

۱۰۱.....	شهید ثالث.....
۱۰۱.....	شهید رابع.....
۱۰۲.....	شهید خامس.....
۱۰۲.....	ادامه اظهارات حاج آقا موسی زنجانی در مورد شیخ عباس قمی.....
۱۰۲.....	اشراف به احوال فرزندان.....
۱۰۳.....	شیفا در انگشت.....
۱۰۴.....	مکاشفهای در جوانی.....
۱۰۵.....	روضه با ذکر سند.....
۱۰۵.....	مطلبی دیگر از کتاب شریف جرعه‌ای از دریا تحت عنوان «حق الناس».....
۱۰۶.....	اینک ادامه تفسیر آیه ۲۱۹ سوره بقره در مورد قمار.....
۱۰۷.....	سئوال از معنی حقیقی شراب و شاهد و خرابات و امثال آن.....
۱۰۹.....	خلوص ایمان شخص به خدای در چهل روز.....
۱۱۰.....	دو حدیث در مورد چهل سالگی.....
۱۱۱.....	شعری از سعدی در مورد کسی که عمرش از چهل بگذرد.....
۱۱۲.....	احادیثی چند در باب اربعین.....
۱۱۴.....	تمایل پیامبر(ص) به خدای.....
۱۱۷.....	اینک ادامه احادیث و یا متون چند درباره «اربعین».....
۱۱۹.....	خداوند مؤمن متوفی را که چهل سال مؤمن او را تشیع می‌کنند و شهادت به نیکی او می‌دهند، می‌بخشد.....
۱۱۹.....	وعده خدای با موسی(ع) برای عبادت و مناجات به مدت «چهل شب».....
۱۲۲.....	از امام باقر(ع) درباره «عشر» در آیه «و اتمنناها بعشر» روایت شده است که موسی(ع) و بنی اسرائیل نمی‌دانستند ده شب بر زمان میقات الهی افزوده خواهد شد.....
۱۲۲.....	اربعینان (مقاله‌ای از مؤلف این کتاب).....

۱۲۷.....	فصل دوم: حکمت.....
۱۲۸.....	آیه ۲۶۹ سوره بقره.....
۱۳۱.....	شرح حال مفسر قرآن محمد بن عبدالرحیم النهاوندی.....
۱۳۴.....	الخيارات السبعة و یا اختيارات هفتگانه.....
۱۴۰.....	در خصوص کتاب "تحریر الوسيله".....
۱۴۱.....	معرفی کتاب.....
۱۴۱.....	روند تألیف تحریر الوسيله.....
۱۴۲.....	تفاوت‌های تحریر الوسيله با وسیله النجاة.....
۱۴۲.....	استفاده قضات از این کتاب.....
۱۴۳.....	چرا مسلمانم؟.....
۱۴۷.....	آیا هر کسی می‌تواند پیامبر باشد و یا ادعای پیامبری کند؟.....
۱۴۹.....	اندر شناختن کتاب «مصباح الشریعه» است!.....
۱۵۲.....	پیامبران برتر و بالاتر از فرشتگانند.....
۱۵۳.....	مطالبی جالب در مورد شیخ صدوق(ره).....

۱۵۶	در خصوص تعداد انبیاء و اوصیاء و جایگاه آنان
۱۵۸	اندر اخلاق، افعال و احوال پیامبر اعظم است
۱۶۲	معرفی اجمالی مآ محسن فیض کاشانی
۱۶۲	تعریف فصاحت و بلاغت
۱۶۳	اهمیت فصاحت و بلاغت و اعجاز در قرآن
۱۶۴	قرآن سخن خداست هیچگونه باطلی به سراغ آن نمی آید.
۱۶۷	سنت‌های پیامبر(ص)
۱۶۸	سئوالات شخص بادیه‌نشین از پیامبر(ص) و پاسخ‌های آن حضرت
۱۶۹	سئوال از امر عظیم و مهم از رسول خدا(ص) و پاسخ ایشان
۱۷۰	درهای خیر و سعادت در کلام پیامبر(ص)
۱۷۰	ملاک اعتقادات و اعمال نگه داشتن «زبان» است
۱۷۱	تعریف مؤمن، مسلم، مجاهد و مهاجر در کلام رسول خدا(ص)
۱۷۲	علامات نفاق
۱۷۵	چه چیزی موجب ورود در بهشت و یا جهنم می‌شود؟
۱۷۶	سه آیت در خصوص اینکه ایمان و عمل صالح موجب دخول در بهشت می‌شود
۱۷۹	بهشت در نگاه عارفان
۱۸۳	الایمان بالقدر
۱۸۴	الأمر بمشیئة الله سبحانه و تعالی
۱۸۵	اگر خدا خواهد
۱۸۸	هر آنچه رسول گرامی برای شما بدهد آن را بگیرید
۱۹۰	گناه و مجازات کسی که پیامبر(ص) را تکذیب کند چیست؟
۱۹۱	مجازات کسی که بر زبان رسول گرامی دروغ نسبت دهد!
۱۹۱	نسبت دروغ دادن به پیامبر(ص) همچون نسبت دادن به دیگر کسان نیست
۱۹۳	فصل سوم: اندر فضیلت علم است
۱۹۳	من قال فی القرآن بغیر علم
۱۹۳	حدیث اهل الكتاب
۱۹۶	باب فضل العلم
۱۹۷	ذكر فضيلة العلماء
۱۹۸	شعری دیگر در باب علم از شیخ بهائی
۱۹۸	زندگی‌نامه شیخ بهائی
۲۰۳	دلیل افضلیت مداد علماء نسبت به خون شهداء
۲۰۵	خداوند آموخت به پیغمبر(ص) آنچه را که نمی‌دانست!
۲۰۷	حدیثی جامع و جالب از پیامبر عظیم‌الشأن
۲۰۹	هر آن کس که عیب و سر دیگری را بپوشاند خداوند در دنیا و آخرت سر او را می‌پوشاند.
۲۱۰	ارزش علم و بحث‌های فقهی در نزد پیامبر(ص)
۲۱۱	هر کس راهی را برای کسب علم طی کند خداوند راهی از راه‌های بهشت را بر او آسان می‌کند
۲۱۴	منظور از اینکه آسمان‌ها و زمین و ماهیان دریاها بر علماء(دین) دعا می‌کنند چیست؟

۲۱۵.....	در فضیلت علم بر عبادت است!.....
۲۱۵.....	باز در برتری عالم بر عابد و نسبت آن در پیغمبر بر سایر مردم و نیز شدت تأثیر عالم بر شیطان از عابد.....
۲۱۶.....	بعد از عمل به واجبات هیچ چیز برتر از علم نیست.....
۲۱۷.....	دو کلام حکمت‌آمیز از سفیان ثوری.....
۲۱۷.....	سفیان ثوری کیست؟.....
۲۱۸.....	نیاز مردم به «علم دین» همچون نیاز آنان به غذاست.....
۲۱۸.....	دو مطلب از دو شخص، اولی مطرف بن عبدالله بن الشخیر و دومی شافعی است.....
۲۱۹.....	مطلبی خواندنی و شنیدنی در باب لذت مطالعه و کشف علمی.....
۲۱۹.....	فخرشناسی خواجه نصیرالدین طوسی.....
۲۲۱.....	و اما مطلب شافعی.....
۲۲۱.....	سفر برای کسب علم مستحب است.....
۲۲۲.....	جایگاه «علم» قبل از گفتار و کردار است.....

فصل چهارم: تفقه در دین..... ۲۲۷

۲۲۸.....	تفسیر آیه ۱۲۲ سوره توبه.....
۲۳۱.....	وقتی خداوند برای کسی کار آراسته کند، او را فقیه در دین قرار می‌دهد.....
۲۳۲.....	مردم همچون معادن طلا و نقره است.....
۲۳۴.....	مَثَل عالم همچون مَثَل یاران است.....
۲۳۷.....	علوم شرعیه دو قسم است.....
۲۳۹.....	تفسیر آیه ۵۳ سوره فصلت.....
۲۴۰.....	در فضیلت خواندن سوره فصلت است.....
۲۴۹.....	کمال الدین خجندی؛ شاعر قلمرو فارسی زبانان.....
۲۵۰.....	خجندی و حافظ.....
۲۵۱.....	ملاقات با شیرین مغربی.....
۲۵۱.....	معاذی تبریزی و خجندی.....
۲۵۲.....	دیوان شعر.....
۲۵۲.....	روش شعر و شاعری.....
۲۵۳.....	شاعر فارسی دری و تاجیکی.....
۲۵۳.....	کتاب «روزگار و آثار کمال خجندی».....
۲۵۴.....	ادیب‌الممالک فراهانی.....
۲۵۴.....	تبار خاندان ادیب‌الممالک.....
۲۵۶.....	جامعه و فرهنگ در اندیشه ادیب‌الممالک.....
۲۵۷.....	سبک‌شناسی ادیب‌الممالک.....
۲۵۸.....	دیدگاه‌های پژوهشگران.....
۲۵۹.....	تفسیر آیه ۴۳ (از سوره مبارکه نحل).....
۲۶۲.....	دو روایت از امامین موسی الرضا و صادق آل محمد(ع).....
۲۶۵.....	از دیدگاه دین علم بر سه گونه است.....
۲۶۶.....	ناسخ و منسوخ چیست؟.....

۲۶۶	 اقوال در خصوص ناسخ و منسوخ
۲۶۶	 نمونه‌ای از ناسخ و منسوخ
۲۶۷	 فرق میان نسخ از سوی بندگان و نسخ از سوی خداوند
۲۶۸	 التَّحَاذُّدُ فِي الْعِلْمِ
۲۷۰	 الْبَسَاطُ
۲۷۳	 تفسیر آیه «وَقُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا»
۲۷۶	 حسد مذموم است مگر در دو چیز
۲۷۷	 مَنْ تَرَكَ عِلْمًا يُنْتَفِعْ بِهِ
۲۷۸	 وَعَيْدٌ مَنْ كَثَّمَ عِلْمًا يَعْلَمُهُ
۲۸۰	 تفسیر آیت ۱۵۹ از سوره بقره
۲۸۳	 تفسیر آیه ۱۸۷ سوره مبارکه آل عمران
۲۸۷	 تفسیر آیه ۱۸۸ سوره آل عمران «در تهدید پنهان کنندگان نشانه‌های پیامبری محمد(ص)»
۲۸۹	 تحریف چیست؟
۲۹۰	 معنی تحریف
۲۹۰	 تحریف در المفردات راغب
۲۹۱	 زندگی‌نامه راغب اصفهانی
۲۹۳	 دست‌خطی مبنی بر "عدم تحریف قرآن کریم" توسط رهبر معظم انقلاب
۲۹۴	 تفسیر دو آیه: از سوره نساء آیه ۴۶ و سوره بقره، آیه ۷۵
۲۹۸	 تفسیر آیه ۴۶ سوره نساء در منهج الصادقین (مستطاب مهم تحریف)
۳۰۰	 در خصوص اخلاق پیامبر(ص)
۳۰۲	 و انک لعلی خلق عظیم
۳۰۳	 اگر این درنده خوبی ز طبیعت بمیرد
۳۰۵	 تفسیر آیه میثاق و دو مطلب جالب در این رابطه
۳۰۷	 در اخذ اقرار به توحید در عالم «ذر» است
۳۱۰	 سوال از امامین باقرین(ع) درباره آیه میثاق
۳۱۳	 نُسُوی (فرهنگ واژگان قرآن)
۳۱۵	 و اما آن دو مطلب جالب که در ذیل آیه میثاق قول درج‌اش را دادیم
۳۱۶	 سوال شخصی از امیرالمومنین در مورد اختلاف در آیات قرآن و پاسخ آن حضرت

فصل پنجم: در خصوص پیامبر اکرم(ص) و اولیاء است

۳۱۷	 پیامبر دلسوز و مهربان
۳۱۷	 پیامبر انذارکننده است و علی هادی
۳۱۹	 سوال از «ذات» خداوند جواب از «فعل» خدای
۳۲۱	 وقتی مومنی از دنیا برود جاهای سجده از زمین براو بگیرند
۳۲۳	 سرنوشت محبین و مبغضین اهل البیت علیهم صلوات الله
۳۲۶	 نام رسول اکرم در قرآن که برای ما ناشناخته است
۳۲۷	 (ای پیامبر) برای آنها، اصحاب شهر(انطاکیه) را مثال بزن
۳۳۰	 انطاکیه
۳۳۸	

۳۴۰.....	کوفه.....
۳۴۲.....	«مسجد کوفه».....
۳۴۳.....	خاطرهای کوتاه در حین مطالعه و مراجعه به قرآن کریم (توسط مؤلف این کتاب).....
۳۴۴.....	مرگ دو نوع است: مرگ نزدیک و مرگ دور.....
۳۴۷.....	نتیجه پایداری در دین اسلام.....
۳۴۹.....	تفسیر آیت ۱۱ سوره جمعه و ابیاتی چند از مولانا در این رابطه.....
۳۵۲.....	روایتی از حضرت امیرالمومنین در خصوص آیات «عم یتساءلون عن النبء العظیم».....
۳۵۲.....	شان نزول سوره نبأ.....
۳۵۵.....	فی تفسیر سورة النبء.....
۳۵۸.....	آیات ۵-۱ سوره عم یتساءلون در تفسیر کبیر منهج الصادقین.....
۳۶۱.....	آیات ۵-۱ سوره نباء در دو تفسیر از تفاسیر اهل سنت.....
۳۶۱.....	اشاعره چه گروهی هستند.....
۳۶۲.....	اصول اعتقادی اشاعره.....
۳۶۲.....	جایگاه اشاعره در اهل سنت.....
۳۶۳.....	معترزه چه گروهی هستند؟.....
۳۶۴.....	و اما تفسیر اول در خصوص آیات ۵-۱ سوره نباء (تفسیر البغوی).....
۳۶۷.....	افرادی که آیات خدا را انکار و تحقیر می کنند با آنان ننشینید.....
۳۷۰.....	سورة الانعام.....
۳۷۱.....	تورات با آیه اول سورة انعام شروع شد و با آیه آخر سورة بنی اسرائیل خاتمه یافت.....
۳۷۲.....	الحمد لله الذی خلق السموات والأرض وجعل الظلمات والنور الذین کفروا ببرهم يعدلون.....
۳۷۴.....	روایتی از ابن عباس در ارتباط با آیه فوق.....
۳۷۵.....	اسماء الحسنی.....
۳۸۰.....	تفسیر و تأویل آیه «و اذا المودة سئلت».....
۳۸۳.....	خصوصیات ظاهری.....
۳۸۴.....	تمدن و زندگی.....
۳۸۴.....	عقاید و عملکرد.....
۳۸۵.....	روایت مربوط به آیه (و اذا المودة سئلت).....
۳۸۶.....	انسان در رنج آفریده شده است.....
۳۸۶.....	تفسیر آیه مذکوره.....
۳۸۹.....	فاذا فرغت فانصب.....
۳۹۱.....	فاذا فرغت فانصب و إلی ربک فارغب [۷ و ۸ سوره انشراح].....
۳۹۳.....	آیات ۸-۵ سوره الم نشرح در منهج الصادقین.....
۳۹۸.....	حُبّ و بُغض علی (ع).....
۴۰۰.....	مرگ جاهلی چیست؟.....
۴۰۲.....	بیان یک روایت.....
۴۰۳.....	شعر فردوسی.....
۴۰۵.....	آیه در مورد منع از نزدیک شدن و مجامعت با زنان در حال حیض.....

- ۴۰۶..... گوش دادن ابلیس به ناسزاگویی جمعی از نواصب نسبت به علی(ع)
 ۴۰۸..... هر کسی بغض علی را در دل دارد خداوند او را به مرگ جاهلیت می‌میراند
 ۴۰۸..... خدا رسولش را به دوست داشتن چهار تن امر می‌کند
 ۴۰۹..... پیامبر فرمود: دوست ندارد علی را مگر مؤمن و دشمنی نمی‌ورزد با او مگر منافق
 ۴۱۰..... تفسیر آیه ۶۲ از سوره نمل
 ۴۱۲..... شعری در مورد مهدی موعود قائم آل محمد
 ۴۱۳..... عایشه گفت: من شخصی دوست داشتنی‌تر از علی نزد پیامبر ندیدم
 ۴۱۴..... عایشه، علی را دشمن می‌دارد
 ۴۱۸..... عایشه نخست شادمان و سپس اندوهگین می‌شود
 ۴۲۴..... کسی که کینه علی را در دل داشته باشد، او نسبت به مؤمن بودن خود دروغ می‌گوید
 ۴۲۵..... مژده به علی‌دوستان و محبین اهل البیت(ع)
 ۴۲۷..... فصل ششم: اسلام‌شناسی، محمدشناسی و علی‌شناسی
 ۴۲۸..... در مورد شاذان بن جبرئیل
 ۴۲۹..... در بیان دیگران
 ۴۳۳..... برآستی علی(ع) بهترین بشر است
 ۴۳۴..... ابن عساکر و حدیثی که برخلاف روایت‌های علی(ع) را برمی‌شمارد
 ۴۳۵..... علی(ع) بهترین خلق است
 ۴۳۶..... علی جان! تو بهترین مردم بعد از من هستی
 ۴۳۶..... فاطمه؛ پدر و همسرش بهترین مردمان هستند
 ۴۳۷..... دو روایت از امام صادق(ع) در خصوص دو آیه
 ۴۳۸..... تفسیر کوتاه دو آیه از سوره بینه
 ۴۳۹..... آیت «ثُمَّ لَتُسَلَّيْنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيمِ» در آینه تفسیر
 ۴۴۳..... فصل هفتم: فتح الفتوح
 ۴۴۷..... فی تفسیر سورة النصر
 ۴۶۰..... فتح مکه
 ۴۶۴..... امام حسین(ع)، انتخاب نصر و پیروزی و یا شهادت و لقاءالله
 ۴۶۵..... آمادگی کمک فرشتگان و جنیان به امام حسین در روز عاشورا
 ۴۶۷..... انعکاس اظهارات چند تن از علمای اهل سنت معاصر در خصوص حقانیت امام حسین(ع)، توسط خبرگزاری مهر و تسنیم
 ۴۶۷..... علمای اهل سنت از عاشورا و امام حسین(ع) گفتند
 ۴۶۷..... قیام عاشورا تداعی‌کننده درس شهامت، شجاعت و کرامت انسانی برای همگان است
 ۴۶۸..... باید نهضت عاشورا به عنوان دستورالعملی در تمام زمان‌ها و مکان‌ها سرمشق مسلمانان قرار گیرد
 ۴۶۹..... نسل جوان با پیام‌های نهضت عاشورا بیشتر آشنا شوند
 ۴۸۴..... زندگی‌نامه ام سلمه به نقل از "ویکی حج"
 ۴۸۹..... ام سلمه و اهل بیت
 ۴۹۷..... حضرت محمد(ص) فرمود: هیچ پیامبری به اندازه‌ی من اذیت نشد!

از شهدای کربلا.....	۵۰۵
حکمت‌های نهج‌البلاغه.....	۵۲۴
فصل هشتم: اندر باب غدیر.....	۵۲۷
رحلت پیامبر اکرم؛ وفات یا شهادت.....	۵۳۳
آیا پیامبر وفات یافته یا شهید شده است؟.....	۵۳۳
تاریخ رحلت پیامبر اکرم(ص).....	۵۳۴
علت وفات پیامبر اکرم(ص).....	۵۳۴
شش حدیث در مورد غدیر.....	۵۳۷
شان نزول آیه «و ان یکاد».....	۵۴۱
تفسیر آیه "و ان یکاد".....	۵۴۲
مختصری درباره آیه «و ان یکاد» در دُرّة التفاسیر.....	۵۴۵
نماز در مسجد الغدیر مستحب است.....	۵۴۵
کسی که عیدغدیر روزه بدارد برای اوست پاداش شصت ماه روزه.....	۵۴۶
شعر حسان بن ثابت در مورد ولایت علی.....	۵۴۷
شعر عمروعاص در مدح علی و مذمت معاویه.....	۵۴۹
شعر قیس بن سعد الانتصاری در باب غدیر.....	۵۵۴
سیط ابن جوزی کیست؟.....	۵۵۵
ولادت و خاندان.....	۵۵۵
علی قائم مقام نبی.....	۵۵۶
علی نشانه حزب خداست نزد جماعت.....	۵۵۶
خداوند سبحان بین علی و دشمن‌اش حکم می‌کند.....	۵۵۷
آیه «ووقفوهم انهم مسئولون» سوال از ولایت علی است.....	۵۵۷
خدایا یاری کن هر آن کس را که «علی» را یاری کند.....	۵۵۸
خبر دادن پیامبر از مرگ خویش در غدیرخم.....	۵۵۹
معرفی ثقلین در غدیرخم.....	۵۶۱
«ولایت» آخرین فریضه است که خدا نازل فرمود.....	۵۶۲
خداوند نماز، زکات، روزه و حج را قبول نمی‌کند مگر به ولایت.....	۵۶۳
در غدیر پیامبر از مردم اقرار گرفت که چه کسی نسبت به شما اولی است.....	۵۶۴
فواید دنیوی برای ایمان.....	۵۶۴
اگر اهل قریه‌ای ایمان داشته تقوا پیشه کنند برکات آسمان و زمین به روی آنان باز می‌شود.....	۵۶۷
تکمیل ابلاغ رسالت.....	۵۶۸
پیامبردر غدیر خم گفت: من پاسخگو هستم شما نیز پاسخگوید.....	۵۷۴
مسئله "ولایت" به عنوان آخرین فریضه.....	۵۷۶
فرود آمدن پیمبر در محل غدیر خم برای نصب علی به عنوان جانشین.....	۵۷۹
روایتی دیگر در باب غدیر از شیخ طوسی(ره).....	۵۸۴
خطبه پیامبراکرم(ص).....	۵۸۶
راویان حدیث و اسناد واقعه غدیر.....	۶۰۲

۶۰۳	روایت خطبه
۶۱۰	حروف ابجد چه حروفی هستند؟
۶۱۰	انواع حروف ابجد
۶۱۰	ابجد کبیر
۶۱۱	نحوه تبدیل حروف ابجد به اعداد
۶۱۲	انواع کاربرد حروف ابجد
۶۱۳	طالع بینی با حروف ابجد
۶۱۳	طالع بینی ازدواج با حروف ابجد
۶۱۴	به چه دلیل حروف ابجد را در این قسمت از نوشته آوردیم؟
۶۱۴	قصیده‌ای در باب غدیر خم
۶۱۵	اکمال الدین بالولایة
۶۲۰	غدیر روز اکمال دین، اتمام نعمت و خشنودی خداوند به رسالت رسول و ولایت علی است.
۶۲۲	حدیثی از عالم اهل سنت به نام ابوالفتح نطنزی درباره غدیر
۶۲۳	اینک حدیثی که ابوالفتح نطنزی از ابی سعید خدری نقل نموده است
۶۲۴	مختصری از شرح حال ابوالفتح نطنزی و کتاب او
۶۲۴	درآمد
۶۲۵	زندگی
۶۳۳	قصیده‌ای زیبا از جمال الدین عبدالرزاق مرشد شمس الدین ابوالفتح نطنزی
۶۳۴	شعرهای هم‌آهنگ
۶۳۸	غزلی زیبا از ملامحسن فیض کاشانی
۶۳۹	غزلی مشابه از فیض کاشانی
۶۳۹	حدیثی جالب از امام صادق (ع) درباره روز غدیر خم
۶۴۱	تفسیر آیه‌های ۱-۳ سوره معارج
۶۴۳	جریان غدیر در قرآن، آیه سأل سائل
۶۴۴	ترجمه حال یا شرح حال الحافظ أبوعبید الهروی
۶۴۵	حدیثی دیگر در خصوص آیت سأل سائل
۶۴۶	عیدالغدیر فی الاسلام
۶۵۰	عیدالغدیر، حدیث التهنة
۶۵۲	منظور از شیخین چه کسانی هستند؟
۶۵۵	دو حدیث دیگر در خصوص «حدیث تهنیت»
۶۵۷	باز در مورد حدیث تهنیت
۶۵۸	شرح حال مختصر قاضی ابوبکر باقلانی
۶۵۹	شناساندن عید غدیر توسط ائمه علیهم السلام
۶۶۴	«غدیر» روزی که در آن خداوند پرچم اسلام را برافراشت و منار دین را ظاهر کرد.
۶۶۵	حقیقت عید غدیر و نظر دو تن از علمای اهل سنت
۶۶۸	حق آشکار شد و آنچه آنها انجام می‌دادند، باطل گشت
۶۷۲	آیات ۱۱۷ تا ۱۲۲ سوره اعراف در آیین تفسیر راهنما
۶۷۶	دلایل نوع معجزه انبیاء در دوران‌های مختلف

۶۷۷	«ویروس کرونا» (نام علمی: Coronaviruses).....
۶۷۹	معجزات پیامبر اکرم (ص).....
۶۸۴	ادامه تفسیر آیات مربوط به معجزه موسی (ع).....
۶۸۵	کلمات حول سند الحدیث.....
۶۸۶	کلام ابوبکر در خصوص مقام و جایگاه علی (ع).....
۶۸۸	تفسیر پنج آیه عبرت‌آمیز از سوره محمد (ص).....

۶۹۳	فصل نهم: عبرت از تاریخ و سرگذشت اقوام پیشین.....
۶۹۴	سخنان امام علی علیه السلام در خصوص عبرت از تاریخ.....
۶۹۶	قوم عاد.....
۶۹۸	در خصوص لفظ "عرب".....
۷۰۷	معرفی سرزمین احقاف.....
۷۰۷	مکان کنونی احقاف.....
۷۲۰	پاسخ هود به قوم عاد.....
۷۲۱	درخواست هود از خدا.....
۷۲۲	خبر هلاکت قوم عاد!.....
۷۲۴	اول کسی که از نزول عذاب بر قوم عاد آگاه شد.....
۷۲۵	سلطه باد سرد بر قوم عاد.....
۷۲۶	پیامبر فرمود: من در جنگ خندق به باد صبا یاری شدم.....
۷۳۰	شعر حافظ در مورد "باد صبا".....
۷۳۱	تفسیر دو آیه از سوره "حلقه" در مورد قوم عاد.....
۷۳۲	قصه صالح علیه السلام نبی ثمود.....
۷۳۳	قوم ثمود بعد از قوم عاد بودند و همچون آنان بت می‌پرستیدند.....
۷۳۸	استدلال برای عدم جواز عبادت غیر خدا به وجود ارتباط بین خالق و خلق، نزدیک بودن خدا به انسان و نفی استقلال اسباب.....
۷۳۹	پاسخ قوم ثمود به دعوت صالح (ع).....
۷۴۱	قومیت‌پرستی و ملیت‌گرایی و ادعای شک و تردید داشتن، دو حجت قوم ثمود، در رد دعوت جناب صالح (ع).....
۷۴۲	جواب صالح (ع) به دلایل قوم خود و معنای جمله: (فما تزدوننی غیر تسخیر).....
۷۵۱	ترجیح قوم ثمود نابینائی را بر هدایت!.....
۷۵۱	ثمودیان گفتند: آیا ما از بشری از جنس خود پیروی کنیم؟!.....
۷۵۳	اشقی الاولین از قوم ثمود بود.....
۷۵۴	آیاتی که در آن داستان عاد و ثمود با هم ذکر شده است.....
۷۵۶	اهل کتاب از اخبار "عاد" و "ثمود" با خبر نیستند.....
۷۵۸	ثمودیان به صالح گفتند قبل از دعوت، تو مایه امیدواری ما بودی!.....
۷۵۹	پاسخ صالح بر ثمودیان.....
۷۶۰	قوم ثمود صالح را به سحر متهم می‌کنند.....
۷۶۱	مطالبی در خصوص کتاب آیات شیطانی و نویسنده آن.....

۷۶۱.....	داستان کتاب.....
۷۶۲.....	بخش‌های روایی رؤیاها.....
۷۶۳.....	درباره ریشه کتاب.....
۷۶۳.....	حوادث پیرو نشر کتاب.....
۷۶۶.....	اطلاعات درباره آیات شیطانی.....
۷۷۰.....	معجزه خواستن ثمودیان از صالح و ارائه آن توسط حضرتشان.....
۷۷۱.....	جایگاه و احترام ناقه صالح(ع).....
۷۷۳.....	ثمودیان عاقبت کار زشتشان که پی کردن ناقه صالح بود را دیدند.....
۷۷۳.....	پیامبر اسلام شقی‌ترین مردم را معرفی می‌کند.....
۷۷۴.....	ثمود لجوج و عنود بعد از پی کردن ناقه با تمسخر از صالح تقضای عذاب کردند.....
۷۷۵.....	خدای فرماید: آنها نقشه مهمی کشیدند و ما هم نقشه مهمی!.....
۷۷۶.....	صالح از ثمودیان روی برمی‌گرداند!.....
۷۷۷.....	ذکر گذشتن پیامبر از بیابان حِجْر از سرزمین ثمود در سال تبوک.....
۷۷۸.....	قوم سبا.....
۷۸۰.....	قوم سبا و سد مأرب.....
۷۸۰.....	علت ویرانی سد مأرب در قمر.....
۷۸۱.....	سیل مأرب یا سیل عرم!.....
۷۸۲.....	قوم لوط.....
۷۸۳.....	قوم و قصه حضرت لوط پیامبر در قصص انبیاء.....
۷۸۶.....	معلم ماندگار.....
۷۸۷.....	همت برای جهاد مدرسه‌سازی.....
۷۸۸.....	اهمیت نماز اول وقت.....
۷۸۸.....	نیم قرن توسعه فرهنگ رضوی.....
۷۸۹.....	داستان آمدن فرشتگان خدای نزد ابراهیم و گفتن آنها اینکه: ما به سوی قوم لوط فرستاده شده‌ایم.....
۷۹۱.....	ای پیامبر: امت را از مهمان شدن فرشتگان به ابراهیم خبر ده.....
۷۹۵.....	قوم لوط، او و خاندانش را تهدید به تبعید کردند.....
۷۹۶.....	لوط گفت: چرا به مردان زمانه رو می‌کنید و همسرانتان را وا می‌گذارید.....
۷۹۷.....	حضرت لوط(ع) برای محو قوم بدکار از خدای یاری می‌طلبد.....
۷۹۸.....	قرآن ما را به اندیشه نمودن در سرنوشت پیشینیان دعوت می‌کند.....
۸۰۱.....	در بین شهرهای مختلف قوم لوط فقط یک خانواده با ایمان بود!.....
۸۰۳.....	تفسیر آیات ۳۳ تا ۴۰ سوره قمر [آیت الله جوادی آملی].....
۸۱۳.....	عکس‌العمل قوم لوط در برابر دعوت آن حضرت و نهی از منکرش.....
۸۱۵.....	غیرت الله!.....
۸۱۶.....	روز سخت!.....
۸۱۸.....	عذایی که بر قوم لوط وارد شد بر سایر ستمگران نیز می‌آید.....
۸۲۰.....	در عقوبت بدکاران عالم، اهل ایمان را نشانه و عبرتی است.....
۸۲۲.....	همجنس بازی رویاروی خانواده.....
۸۲۴.....	چگونه شعار "حقوق برابر، سبب تضعیف ارزش‌های اجتماعی می‌شود؟.....

۸۲۵	در معرفی اجمالی "ویلیام گاردنر"
۸۲۶	علت همجنس بازی چیست؟
۸۲۶	آیا همجنس‌گرایی فطری است؟
۸۲۷	آیا همجنس‌گرایی اکتسابی است؟
۸۲۸	آیا همجنس‌گرایی انتخابی است؟
۸۲۹	عذاب خدا شبانه به سراغ مردم می‌آید در حالی که آنان در خوابند
۸۳۰	عذاب خدا در روز به سراغ مردم می‌آید در حالی که آنان سرگرم بازی‌اند

فصل دهم: در امامت است ۸۳۳

۸۳۵	وجود "امام" لطف است از جانب خدای
۸۳۹	امام افضل اهل زمانش هست
۸۴۰	خیرات موجود در وجود امام
۸۴۱	علی درب الهی، راه به سوی او و دلیل بر اوست
۸۴۴	کسانی که در غدیر به علی یخ یخ گفتند؛ ولی در سقیفه آن را فراموش کردند
۸۴۵	امامان دوازده‌گانه
۸۴۸	بخشی از وصیت‌نامه امام حُمینی (ره) در خصوص قرآن و عترت
۸۵۱	نصوص وارده از پیامبر اعظم در خصوص فضائل و مناقب ائمه هدی
۸۵۲	اولوالامر همان‌هایی‌اند که خدای تعالی از آنان فرمان داده است
۸۵۳	زمین هیچگاه از حجت خدا خالی نیست
۸۵۵	حضرت ولی عصر برای شیعیان ظاهر؛ و بر دشمنان ما پنهان است
۸۵۶	دوست داشتن اولیاءالله و همینطور دشمن داشتن و تبری از دشمنان آنان واجب است
۸۵۷	دوست داشتن دوستان امیرالمؤمنین (ع)
۸۵۸	تفسیر نظر ابن سینا در مورد علی (ع) در معراج‌نامه
۸۶۰	علی گفت: پس هیچ آیه‌ای نیست الا همانگونه که نازل شده من آن را می‌دانم!
۸۶۴	الا نزع البطین چیست؟
۸۶۷	علی دروازه علم و یا زبانه ترازو و میزان است
۸۷۰	اخباری چند در تجلیل علی (ع) و یک شعر دوبیتی
۸۷۲	علم خضر و موسی در مقابل علم پیامبر و علی وصی او، همچون قطره است از دریا
۸۷۷	فضائل امام علی (ع) در شعر ابواسماعیل علوی
۸۷۸	ابواسماعیل علوی کیست؟

فصل یازدهم: اصطلاحات و مفاهیم عرفانی دیوان شمس ۸۷۹

۸۷۹	اختیار
۸۸۲	جبر
۸۸۴	ارجعی
۸۸۵	الست
۸۸۸	امانت
۸۹۱	اندیشه

۱۹۵.....	انسان.....
۹۰۱.....	اولیاء.....
۹۰۴.....	ایثار.....
۹۰۶.....	بلی.....
۹۰۸.....	پیر.....
۹۱۴.....	خضر.....
۹۱۹.....	دین.....
۹۲۱.....	ذکر.....
۹۲۵.....	روزه.....
۹۳۰.....	زادن ثانی.....
۹۳۱.....	شریعت.....
۹۳۵.....	عابد.....
۹۳۶.....	عارف.....
۹۴۰.....	عاشق.....
۹۵۲.....	علم.....
۹۵۵.....	علم لدنی.....
۹۵۶.....	فتوح.....
۹۵۷.....	کشف.....
۹۵۹.....	کفر.....
۹۶۲.....	محو.....
۹۶۴.....	مرگ.....
۹۷۱.....	منابع و مآخذ.....

مقدمه

همانگونه که همگان، بخصوص اهالی علم و فرهنگ می‌دانند «مائده» به معنای «خوانی که بر وی طعام باشد» و جمع آن مائدات و موائد می‌باشد،^۱ آمده است. بنابراین اصل کلمه مائده، همانا «غذا» و یا «سفره آراسته به غذاست». گفتنی است که غذا فقط مادی و زمینی نیست، بلکه غذای فرهنگی داریم که همان طعام فکر و روح و روان انسان و مایه تحکیم و تثبیت و تعدیل و تعادل فکر و ذهن آدمی و روشنی آن و روشن‌بینی انسان و باعث نشاط و شور و شوق و شورانگیزی و نیز حظّ معنوی و شناخت و عرفان آدمی می‌شود.

همانطوری که مذکور شد تنها معنی مائده، سفره است، بلکه سفره آسمانی و غذای آسمانی می‌باشد.

مائده و یا سفره آسمانی آن اندازه مهم است که یکی از سُوَر قرآن کریم را سوره مائده که پنجمین سوره و از سوره‌های مدنی قرآن است که در جزء ۶ و ۷ قرار دارد، تشکیل می‌دهد. عزیزان به خوبی واقفند همانگونه که جسم و اعضای انسان به غذا مادی و معیشت که وسیله عیش و زندگی است، جهت تجدید قوا و کسب انرژی نیاز دارد، روح و روان انسان نیز به غذای روحانی و تقویت بُنیة فکری برای کسب علم و آگاهی و بصیرت، نیاز دارد.

همین انسان که اشرف مخلوقات و گل سرسبد موجودات است در قالب تغذیه روحی و فکری به وسیله مائده فرهنگی، به «هنر درمانی» از قبیل خطاطی، نقاشی، هنرهای تجسمی و نیز «شعر درمانی» (اعم از شعر نو و کهن) و یا «موسیقی درمانی» (که مصداق غنا پیدا نکند و یا نداشته باشد) و البته برخی از علماء و فقهاء نظر داده و گفته‌اند، ملاک تشخیص خود انسان است که آیا آن موسیقی بهجت‌آفرین و حماسی و حرکت‌ساز و عرفانی است و یا موسیقی پوچ، خالی از محتوی حتی از نظر شعر و یا حتی مخرب و

^۱. لغت‌نامه دهخدا (از اقرب‌الموارد) (ناظم‌الاطباء) خوان آراسته.

مخدر است؟! و مصداق غنا و ممنوع! اصلاً و اصولاً فلسفه ارسال رسل، انزال کتب و اعزام انبیاء، تدارک و پشتیبانی تأمین مواد اولیه همین «مآنده فرهنگی» آن‌هم از نوع سالم، مفید، دارای خواص متعدد، متنوع و مؤثر است.

عنصری که علاوه بر محکم و متقن بودن، سازنده و آگاهی‌بخش هم هستند. شکی نیست که همه انبیاء، بخصوص سید و سیزده پیغمبر بزرگ یا رسول و بالآخر پنج پیامبر اولوالعزم که برخی از آنان همچون ابراهیم خلیل و محمد حبیب علیهما سلام‌الله علاوه بر پیامبر یعنی راهنما بودن، امام و راهبر نیز بودند، بدون استثناء دغدغه اجتماع مردم بلکه تک‌تک آنها و معیشت آنان، تربیت و آموزش آحاد ملل، رشد سلامت جامعه و امور مختلفه‌شان را داشتند.

بدون تردید انسان‌ها برای کسب عرفان و شناخت و استفاده از نور افکن و راهنمای قوی و برای تأمین سعادت؛ و رشد و نیز تضمین خلود و جاودانگی باید که به دین انبیاء و راه ورسم آنان بخصوص به خاتم آنان محمد مصطفی روی آورند و اقبال و استقبال نمایند.

فرهنگ چیست؟

کلمه فرهنگ مرکب از دو جزء فر (پیشوند) به معنای دانش و هنگ به معنای کشیدن و نیز تعلیم و تربیت می‌باشد. در زبانهای انگلیسی و فرانسوی واژه culture بکار می‌رود و معنای آن کشت و کار و یا پرورش بوده است.

مفهوم culture دیر گاهی نیست که در مورد جوامع بشر و تاریخ بکار گرفته شده - بظاهر پس از ۱۷۵۰ - و نخستین بار در زبان آلمانی به این معنی بکار رفته است. (اصغر مشبکی، مدیریت رفتار سازمانی، (ترمه، تهران، ۱۳۷۷)، فصل یازدهم، ص ۴۳۶).